

Sag C-590/21

Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement

Dato for indlevering:

23. september 2021

Forelæggende ret:

Arios Pagos (øverste domstol i civile sager og straffesager, Grækenland)

Afgørelse af:

25. juni 2021

Appellanter:

Charles Taylor Adjusting

FD

Indstævnte:

Starlight Shipping Company

Overseas Marine Enterprises INC

Hovedsagens genstand

Anmodning om anerkendelse og om erklæring om eksigibilitet af en udenlandsk retsafgørelse og af udenlandske kendelser, som besværliggør og lægger hindringer i vejen for, at en ret i en anden medlemsstat yder domstolsbeskyttelse, eller for fortsættelsen af procedurer, som allerede er indledt i den sidstnævnte medlemsstat – definition af grundlæggende retsprincipper i artikel 34, nr. 1, og artikel 45, stk. 1, i forordning nr. 44/2001

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Artikel 267 TEUF, fortolkningen af forordning nr. 44/2001

Præjudicielle spørgsmål

- I) Skal udtrykket åbenbart vil stride mod Unionens grundlæggende principper, og følgelig mod de nationale grundlæggende retsprincipper, idet denne modstrid udgør en grund til at afslå anerkendelsen og erklæringen om eksigibilitet i medfør af artikel 34, nr. 1, og artikel 45, stk. 1, i forordning nr. 44/2001, fortolkes således, at det, ud over udtrykkelige »anti-suit injunctions«, som nedlægger forbud mod indledning og fortsættelse af procedurer for en ret i en anden medlemsstat, også omfatter afgørelser eller kendelser afsagt af retterne i andre medlemsstater, som i) besværliggør og lægger hindringer i vejen for, at en ret i en anden medlemsstat yder sagsøgeren domstolsbeskyttelse, eller for fortsættelsen af procedurer, der allerede er blevet indledt ved denne ret, således at ii) der foreligger et indgreb i kompetencen for en ret i en anden medlemsstat til at påkende en vis tvist, som allerede er blevet indbragt og verserer for denne, idet denne kompetence er anerkendt for at være forenelig med EU's grundlæggende retsprincipper? Er det nærmere bestemt i strid med EU's grundlæggende retsprincipper som omhandlet i artikel 34, nr. 1, og artikel 45, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 at anerkende og/eller erklære eksigibiliteten af en afgørelse eller en kendelse, hvorved en ret i en medlemsstat yder dem, der fremsætter anmodning om anerkendelse og erklæring om eksigibilitet, en foreløbig økonomisk erstatning i forskud for omkostninger og udgifter som følge af, at en sag anlægges eller en procedure fortsættes ved en ret i en anden medlemsstat, såfremt: a) tvisten efter behandlingen af sagen er genstand for et forlig, som er forskriftsmæssigt indgået og godkendt af en ret i den medlemsstat, der afsiger afgørelsen og/eller en kendelse, og b) den ret i den anden medlemsstat, for hvilken den sagsøgte har anlagt en ny sag, savner kompetence på grund af en aftale om enekompetence?
- II) Hvis det første spørgsmål besvares benægtende, udgør en åbenbar og direkte strid med de nationale grundlæggende retsprincipper – i overensstemmelse med landets kulturelle og juridiske grundlæggende opfattelser og de grundlæggende regler i den græske retsorden, der vedrører kernen af retten til domstolsbeskyttelse (artikel 8 og 20 i den hellenske forfatning, artikel 33 i den græske borgerlige lovbog og princippet om beskyttelse af denne ret, som præciseret i artikel 176, artikel 173, stk. 1-3, artikel 185, artikel 205 og artikel 191 i den græske civile retsplejelov) og i EMRK's artikel 6, stk. 1, hvorfor det i givet fald er muligt at undlade at anvende EU-lovgivningen om fri bevægelighed for retsafgørelser, og afslag på anerkendelse som følge af denne hindring er foreneligt med de opfattelser, som gennemfører og fremmer det europæiske perspektiv – i henhold til artikel 34, nr. 1, i forordning nr. 44/2001, som fortolket af Domstolen, da en grund til at afslå anerkendelsen og fuldbyrdelsen i Grækenland af ovennævnte afgørelse og kendelser (spørgsmål I) afsagt af en ret i en anden medlemsstat (Det Forenede Kongerige)?

Anførte EU-retlige forskrifter og anført praksis fra Domstolen

Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«): artikel 47.

Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001, L 12, s. 1): især artikel 34, nr. 1, og artikel 45.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1): artikel 66, 80 og 81.

Domstolens dom af 13. oktober 2011, Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653), af 28. marts 2000, Krombach (C-7/98, EU:C:2000:164), af 11. maj 2000, Renault (C-38/98, EU:C:2000:225), af 23. oktober 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, præmis 45), af 28. april 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, præmis 55), af 9. december 2003, Gasser (C-116/02, EU:C:2003:657, præmis 48 og 72), af 27. april 2004, Turner (C-159/02, EU:C:2004:228), af 27. juni 1991, Overseas Union Insurance m.fl. (C-351/89, EU:C:1991:279, præmis 23 og 24), og af 10. februar 2009, Allianz og Generali Assicurazioni Generali (C-185/07, EU:C:2009:69).

Anførte internationale konventioner

Den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (EMRK): artikel 6, stk. 1.

Anførte nationale forskrifter

Den Helleniske Republiks forfatning: artikel 8 og 20.

Astikos kodikas (den borgerlige lovbog): artikel 33.

Kodikas Politikis Dikonomias (den civile retsplejelov): artikel 176, artikel 173, stk. 1-3, artikel 185, artikel 205 og artikel 191.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Den første indstævnte, Starlight Shipping Company (herefter »Starlight«), var bl.a. ejeren af et skip, som sank og forsvandt med sin last ved en søulykke den 3. maj 2006, mens den anden indstævnte, Overseas Marine Enterprises (herefter »OME«), var operatøren af skibet.

- 2 Da skibet gik tabt, var det forsikret af tre forsikringsselskaber. Eftersom forsikringsselskaberne oprindeligt nægtede at betale forsikringsgodtgørelsen, anlagde Starlight sag ved en engelsk ret mod to af disse forsikringsselskaber og indledte en voldgiftsprocedure mod det tredje forsikringsselskab med henblik på at opnå udbetalingen af forsikringsgodtgørelsen.
- 3 Mens de omhandlede procedurer verserede, indgik de indstævnte og skibets tre forsikringsselskaber en række forlig (Settlement Agreements). Disse forlig afsluttede de verserende procedurer, og forsikringsselskaberne indgik aftale om at betale den i forsikringspolicerne fastsatte forsikringsgodtgørelse som fuld betaling for alle krav i relation til tabet af skibet. Forligene blev frembragt for en engelsk ret, som godkendte dem den 14. december 2007 og den 7. januar 2008.
- 4 Efterfølgende anlagde de indstævnte og de andre ejere af skibet også en række sager mod appellanterne ved Polymeles Protodikio Pireos (retten i første instans i civile sager i Piræus, Grækenland). Disse sager var nu baseret på en forbrydelse og sigtede mod at opnå en erstatning for reel skade og økonomisk erstatning for den ikke-økonomiske skade, som de angiveligt havde lidt som følge af denne forbrydelse.
- 5 Nærmere bestemt gjorde de indstævnte gældende, at forsikringsselskabernes stedfortrædere og repræsentanter, herunder appellanterne Charles Taylor Adjusting Limited (som handlede i egenskab af juridisk og teknisk rådgivningsselskab) og FD (fysisk person, som på tidspunktet for de faktiske omstændigheder var rådgivningsselskabets direktør), hvem skibets forsikringsselskaber havde givet til opgave at varetage deres interesser over for de af den første indstævnte fremsatte krav, i løbet af proceduren for den engelske ret og i hele den tid, hvor forsikringsselskaberne nægtede at betale forsikringsgodtgørelsen, spredte falske og ærekrænkende oplysninger til tredjemænd, som forringede de indstævntes troværdighed og autoritet.
- 6 Det er i denne sammenhæng, at forsikringsselskaberne og deres stedfortrædere eller repræsentanter (herunder appellanterne) – som var sagsøgt i sagerne for Polymeles Protodikio Pireos (retten i første instans i civile sager i Piræus) – anlagde sag ved en engelsk ret. I disse sager nedlagde de påstand om, at det skulle fastslås, at de i Grækenland anlagte sager udgjorde et brud på forligene, og de fremsatte endvidere krav om erstatning.
- 7 Disse retssager og indsigelser førte bl.a. til, at dommer Flaux ved High Court of Justice (England and Wales), Queen’s Bench Division, Commercial Court (ret i første instans (England og Wales) (handelssager) / appeldomstol (England og Wales) (handelssager)) den 26. september 2014 afsagde en afgørelse og to kendelser.
- 8 For det første blev det i den nævnte afgørelse lagt til grund, at det fremgår af forligene, at også appellanterne betragtes som stedfortrædere eller repræsentanter, samt at Starlight og OME havde fremsat deres krav over for appellanterne. Det

blev endvidere fastslået, at de i Grækenland anlagte sager, herunder dem mod appellanterne, uden undtagelser udgjorde et brud på alle forligene. Det fremgår af denne afgørelse, at forligene bevirkede, at ethvert potentielt krav over for disse stedfortrædere eller deres repræsentanter, der medvirkede til forbrydelserne (krav, som udgør grundlaget for de i Grækenland anlagte sager), blev reguleret ved forligene. Hvad angår appellanternes ret til erstatning blev det afslutningsvis fastslået, at de havde ret til betaling af et beløb på 100 000 GBP som foreløbig godtgørelse.

- 9 For det andet fastsætter de to kendelser, at forligene bl.a. fritager også appellanterne for hæftelse for ethvert krav, som Starlight og OME kan fremsætte i anledning af tabet af skibet, herunder al hæftelse for kravene fremsat i sagerne i Grækenland, og at anlæggelsen og gennemførelsen af de sager, som Starlight og OME anlagde i Grækenland mod appellanterne, udgør et brud på forligene for så vidt angår dels den fuldstændige og endelige afslutning af tvisten, dels enekompetencen.
- 10 Ved den første kendelse blev de indstævnte pålagt at betale appellanterne: a) den foreløbige godtgørelse på 100 000 GBP til dækning af det indtil den 9. november 2014 lidte tab, og b) den anden appellants udgifter, som var opgjort til 120 000 GBP.
- 11 Ved den anden kendelse blev de indstævnte pålagt at betale appellanterne den anden appellants udgifter, som var opgjort til 30 000 GBP.
- 12 De to kendelser indeholder endvidere bestemmelser, hvormed Starlight og OME, samt de fysiske personer, som repræsenterer dem, gøres bekendt med, at de i tilfælde af manglende overholdelse af kendelserne kan betragtes som foragt for retten, at deres goder kan konfiskeres, at de kan pålægges en bøde, eller at de fysiske personer kan varetægtsfængsles.
- 13 Ved anmodning af 7. januar 2015 indgivet til Monomeles Protodikio Pireos (retten i første instans i civile sager i Piræus, Grækenland) anmodede appellanterne om, at den ovennævnte afgørelse og de to kendelser skulle anerkendes og erklæres for eksigible i Grækenland i henhold til forordning nr. 44/2001. Monomeles Protodikio Pireos (retten i første instans i civile sager i Piræus) tog anmodningen til følge.
- 14 Den 11. september 2015 iværksatte de indstævnte appel ved Monomeles Eftio Pireos (appeldomstolen ved enkelt dommer i Piræus, Grækenland) i medfør af artikel 43 i forordning nr. 44/2001. Monomeles Eftio Pireos (appeldomstolen ved enkelt dommer i Piræus) tog appellen til følge, ophævede afgørelsen truffet af retten i første instans og gav afslag på appellanternes anmodning.
- 15 Monomeles Eftio Pireos (appeldomstolen ved enkelt dommer i Piræus) lagde bl.a. til grund, at appellanterne havde anmodet om domstolsbeskyttelse ved den engelske ret ud fra den antagelse, at forligene fratog den græske ret, for hvilken tvisten var indbragt, for kompetencen herfor. Efter appeldomstolens opfattelse

indeholder afgørelsen og de to kendelser desuden ingen »anti-suit injunction«. Ifølge appeldomstolen indeholder både afgørelsen og kendelserne imidlertid overvejelser, der lægger hindringer i vejen for fortsættelsen af de i Grækenland indledte procedurer, pålægger erstatninger og advarer om pligten til at godtgøre dem, der søger at få betalt deres krav ved procedurer inden for det hellenske retsvæsen. Disse tekster indeholder derfor noget »lignende« »anti-suit injunctions«, som er til hinder for sagsanlæg ved det hellenske retsvæsen, hvilket er i strid med bestemmelserne i EMRK's artikel 6, stk. 1, samt forfatningens artikel 8, stk. 1, og artikel 20, der er omfattet af kernen af begrebet »grundlæggende retsprincipper«.

- 16 Den 7. oktober 2019 indankede appellanterne dommen afsagt af Monomeles Efetio Pireos (appeldomstolen ved enkelt dommer i Piræus) ved den forelæggende ret.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 17 I deres appel ved Monomeles Efetio Pireos (appeldomstolen ved enkelt dommer i Piræus) gjorde de indstævnte gældende, at anerkendelsen og erklæringen om eksigibilitet af ovennævnte afgørelse og kendelser åbenbart vil stride mod de nationale og EU's materielle og processuelle grundlæggende principper, fordi ovennævnte afgørelse og kendelser tilsidesætter deres grundlæggende ret til en effektiv domstolsbeskyttelse og udgør et utilstedelig indgreb i kompetencen for retterne i en anden medlemsstat, i den foreliggende situation de græske.
- 18 Appellanterne har gjort gældende, at den anfægtede afgørelse er behæftet bl.a. med en fejlagtig fortolkning og anvendelse af bestemmelserne i artikel 34, nr. 1, i forordning nr. 44/2001 (som skal fortolkes strengt), artikel 33 i den borgerlige lovbog, forfatningens artikel 8 og 20 samt EMRK's artikel 6, stk. 1. De har bl.a. anført, at en korrekt fortolkning af disse bestemmelser burde have ført til at lægge til grund, at afgørelsen og kendelserne ikke vil stride mod de nationale og EU's grundlæggende retsprincipper og ikke vil tilsidesætte de respektive grundlæggende principper, fordi den foreløbige ydelse af en erstatning til appellanterne med hensyn til de procedurer, som blev indledt i Grækenland, inden de nedlagde deres påstande for den engelske ret, ikke er til hinder for at indlede eller fortsætte procedurer ved de græske retter og for at udøve retten til effektive retsmidler ved de nævnte retter, samt at afgørelsen og kendelserne fejlagtigt blev behandlet på tilsvarende måde som »anti-suit injunctions«.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 19 Den forelæggende ret har først og fremmest anført, at den foreliggende situation, hvor der er anmodet om anerkendelse og erklæring om eksigibilitet af afgørelser eller kendelser afsagt før den 10. januar 2015 i sager anlagt eller vedrørende anmodninger indgivet før denne dato, er omfattet af bestemmelserne i forordning nr. 44/2001 og ikke af bestemmelserne i forordning nr. 1215/2012.

- 20 Hvad angår anerkendelse af udenlandske afgørelser opfattes de grundlæggende retsprincipper i Grækenland som fastsat i artikel 33 i den borgerlige lovbog, som ligeledes afspejler de internationale grundlæggende retsprincipper. Set i dette perspektiv kan anmodningen om anerkendelse eller erklæring om eksigibilitet i Grækenland af en afgørelse ikke tages til følge, såfremt fuldbyrdelsen af denne afgørelse, henset til dens indhold, vil stride mod de grundlæggende kulturelle, juridiske, etiske, samfundsmæssige eller økonomiske opfattelser, som eksisterer i landet og regulerer dets livsrytme. Ligeledes kan anmodningen om anerkendelse eller erklæring om eksigibilitet ikke tages til følge, når indholdet af eller bestemmelserne i den udenlandske afgørelse vil stride mod de grundlæggende kulturelle eller juridiske principper og de grundlæggende menneskerettigheder, som retsstaten sikrer.
- 21 I medfør af forfatningens artikel 8, stk. 1, »[m]å ingen mod sin vilje fratages en dommer, som vedkommende er blevet tildelt i henhold til loven«, mens forfatningens artikel 20, stk. 1, bestemmer, at »[e]nhver har ret til domstolsbeskyttelse ved retterne og kan for dem fremsætte sine synspunkter vedrørende sine rettigheder og interesser i henhold til lovens bestemmelser«. Disse to forfatningsbestemmelser sammenholdt indbyrdes sikrer enhver adgang til effektive retsmidler ved de græske retter og fuld domstolsbeskyttelse ved disse. Denne ret er grundlæggende og er en del af kernen af den græske retsorden, inspirerer hele den materielle og processuelle græske retsorden og kommer til udtryk på forskellige konkrete måder. I henhold til den hellenske lovgivning er det hverken muligt eller acceptabelt, at adgang til domstolsprøvelse udelukkes a priori, eller at indgriben og hindringer vanskeliggør denne adgang. At pålægge en sagsøger, som har anlagt en sag for en ret, at betale en foreløbig erstatning, netop fordi vedkommende har anmodet om domstolsbeskyttelse, ville udgøre en sådan hindring.
- 22 I punkt 6 i begrundelsen har den forelæggende ret anført, at den græske retsorden, ved forskellige procedurebestemmelser, ganske vist også fastsætter sanktioner i tilfælde af misbrug af retsmidler. Det bestemmes bl.a., at den tabende part pålægges at betale sagsomkostningerne (artikel 176 i den civile retsplejelov), hvilket dog beslutes af retten på tidspunktet for den endelige bilæggelse af tvisten, når afgørelsesfasen er afsluttet, mens enhver part i de tidligere faser afholder udgifterne for ethvert retsmiddel, som den benytter (artikel 173, stk. 1-3, i den civile retsplejelov), med undtagelse af udtrykkeligt fastsatte tilfælde. Endvidere pålægges det (ved den endelige afgørelse) sagsøgeren at betale sagsomkostningerne, når denne er den vindende part, men ikke har overholdt sin pligt til sandfærdighed eller har udvist en anden processuel adfærd, som udgør misbrug (artikel 185 i den civile retsplejelov); ved den endelige afgørelse kan en bøde pålægges en part, som handler i skadehensigt, som har fremsat en anmodning eller indledt en procedure, der er åbenbart ugrundet, som har indledt en procedure i forhalingsøjemed, eller som ikke har overholdt sædelighedsreglerne osv. (artikel 205 i den civile retsplejelov), og desuden kan sagsøgeren pålægges at betale sagsomkostninger for forsinkelse af behandlingen af tvisten (artikel 241, stk. 1, i den civile retsplejelov). Afslutningsvis bestemmer

den græske retsplejelovgivning, at en kendelse afsagt i første instans, selv om det er en endelig afgørelse, der kan være genstand for almindelige retsmidler (artikel 909, nr. 2, i den civile retsplejelov), dvs. indsigelse og appel, ikke kan erklæres for foreløbigt eksigibel. Følgelig kan en kendelse vedrørende sagsomkostningerne ikke, uden undtagelser, erklæres for eksigibel inden afsigelsen af den endelige afgørelse, for således at undgå enhver hindring for, at den tabende part anvender almindelige retsmidler. Det følger af hellensk retspraksis, at en processuel adfærd karakteriseret ved misbrug, som udvises af en sagsøger, der afgiver falske angivelser, ligeledes medfører pligt til at godtgøre modparten (den sagsøgte) på baggrund af en forbrydelse (artikel 914 og 919 i den borgerlige lovbog), men kun hvis dette ikke strider med retskraften i dommen i den af sagsøgeren anlagte sag. Det fremgår udtrykkeligt af den måde, hvorpå dette spørgsmål er blevet behandlet i græsk retspraksis, at retterne i princippet har pligt til at sikre sagsøgerens ret til at anlægge sag, selv om dennes adfærd kan anses for at have karakter af misbrug – idet ingen forudgående indgriben fra retternes side er tilladt, som påvirker udfaldet af proceduren eller pålægger en godtgørelse som erstatning, inden den omhandlede procedure er afsluttet – med henblik på at besværliggøre den anmodede domstolsbeskyttelse. Imidlertid er det stadig muligt på et senere tidspunkt at fastsætte en erstatning, hvis dette er foreneligt med udfaldet af tvisten i den anlagte sag. Den eneste ret, som i henhold til den nationale lovgivning er kompetent til at pålægge at betale sagsomkostningerne for en sag, som er indbragt for denne, er den ret, som træffer endelig afgørelse om disse omkostninger (artikel 191 i den civile retsplejelov).

- 23 EMRK's artikel 6, stk. 1, sikrer enhver person retten til domstolsbeskyttelse. Denne grundlæggende ret sikres også i chartrets artikel 47, der fastsætter retten til effektive retsmidler. Denne ret følger endvidere af EU-medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner og internationale menneskerettighedsinstrumenter. Beskyttelsen af denne ret vedrører derfor, herunder for så vidt angår fortolkningen og anvendelsen af artikel 34, nr. 1, i forordning nr. 44/2001, de europæiske materielle og processuelle grundlæggende principper, og følgelig de nationale grundlæggende retsprincipper.
- 24 Det er ud fra dette perspektiv, at spørgsmålet rejses, om en afgørelse og kendelser afsagt af en ret i en medlemsstat, der foregribende tilkender og pålægger betaling, i form af en foreløbig erstatning, af sagsomkostningerne (idet denne tilkendelse i det væsentlige udgør en sanktion, der tilsyneladende pålægges som erstatning for skade) for en sag, som verserer for en ret i en anden medlemsstat, er forenelige med EU's grundlæggende retsprincipper. En sådan tilkendelse afskærer utvivlsomt ikke fra adgangen til domstolsprøvelse, men vanskeliggør udøvelsen heraf, fordi sagsøgeren for en ret i en anden medlemsstat har pligt (såfremt afgørelsen i domsstaten er blevet erklæret for eksigibel ved det sted, hvor sagsøgeren har bopæl eller hovedsæde, hvor hovedparten af dennes goder er beliggende) til at afholde, ud over sine egne sagsomkostninger, også modpartens sagsomkostninger, inden den ret, for hvilken tvisten er indbragt, har afsagt endelig dom. At denne dom har karakter af at være et middel, der foranlediger sagsøgeren til at afstå fra at fortsætte proceduren, er så meget desto mere åbenbart, hvis den

konkrete afgørelse fastsætter, at der kan tilkendes en supplerende erstatning i tilfælde af, at vedkommendes omkostninger forøges, dvs. hvis denne fortsætter sagen. Dette spørgsmål angår ikke alene økonomiske interesser, men har også en klar indflydelse på udøvelsen af den grundlæggende ret til uhindret adgang til domstolsprøvelse.

- 25 Endvidere er en »anti-suit injunction«, som er velkendt i common law, en kendelse, hvormed en ret udsteder et forbud, hvorved en person afskæres dels fra at anlægge en retssag for retterne i en anden medlemsstat eller at indlede en voldgiftsprocedure i udlandet, dels fra at fortsætte denne sag eller voldgiftsprocedure. Indledningsvis bestod indholdet af »anti-suit injunctions« i et forbud mod indledning af en ny procedure og gennemførelsen af proceduren for engelske retter. Efterfølgende indtrådte en grænseoverskridende form for »anti-suit injunction« og vedtagelsen af den respektive foranstaltning i procedurer, der verserer i udlandet. »Anti-suit injunctions« udstedes hovedsageligt, fordi anlæggelsen af en retssag eller fortsættelsen af en procedure ved en ret i en anden stat, som finder sted i strid med god tro eller er udtryk for misbrug, ville medføre en skade for sagsøgeren. I det væsentlige sigter den konkrete sag eller procedure mod, at retten i en stat indtræder i en procedure anlagt i en anden stat. Således træffer retten afgørelse ikke alene om sin egen kompetence, men også om en udenlandsk national rets kompetence.
- 26 Den forelæggende ret henviser herved til dom af 27. april 2004, Turner (C-159/02, EU:C:2004:228), hvori Domstolen fastslog, at Bruxelles-konventionen, som blev erstattet af forordning nr. 44/2001, »skal fortolkes således, at den er til hinder for nedlæggelse af et forbud, hvorved en ret i en kontraherende stat forbyder en part i en for denne ret verserende sag at anlægge eller gennemføre et søgsmål ved en ret i en anden kontraherende stat, selv i tilfælde, hvor parten handler i skadehensigt med det formål at lægge hindringer i vejen for den allerede verserende sag«.
- 27 En rets nedlæggelse af forbud under strafansvar mod, at en part anlægger eller gennemfører en sag ved en udenlandsk ret, medfører et indgreb i den udenlandske rets kompetence til at afgøre tvisten. Når den pågældende ved et forbud forhindres i at anlægge en sådan sag, må det konstateres, at der foreligger et indgreb i den udenlandske rets kompetence, der som sådant er uforeneligt med Bruxelles-konventionens ordning (dom af 27.4.2004, Turner, C-159/02, EU:C:2004:228).
- 28 I overensstemmelse med artikel 35, stk. 3, i forordning nr. 44/2001 kan kompetencen for retterne i domsstaten ikke efterprøves i forbindelse med en procedure vedrørende anerkendelse og erklæring om eksigibilitet, og kompetencereglerne i henhold til artikel 34, nr. 1, vedrører ikke de grundlæggende retsprincipper, hvorfor tilsidesættelsen af disse regler ikke kan begrunde afslaget på den omhandlede anmodning.
- 29 Et andet spørgsmål angår det indgreb, som en ret i en medlemsstat kan gøre i en anden medlemsstats retslige kompetence. Ud over udtrykkelige »anti-suit injunctions« rejses et spørgsmål af tilsvarende art også af en forskudsberegning og

en foreløbig dom, hvorved det pålægges, i form af erstatning, at betale sagsomkostningerne (hvilket udgør en materiel sanktion i form af erstatning) for en sag, som verserer for en ret i en anden medlemsstat. Dette gælder uafhængigt af udfaldet af proceduren ved den sidstnævnte ret, som kan være ugunstig for sagsøgerne, og endeligt uafhængigt af, at det fastslås, at denne ret ikke er kompetent til at påkende sagen, hvorfor den er den eneste ret, som har kompetence til at beregne og pålægge betalingen af sagsomkostningerne for de procedurer, som er indledt for denne. Selv om disse afgørelser og kendelser ikke udtrykkeligt er til hinder for, at sagen anlægges eller gennemføres ved en ret i en anden medlemsstat, ændrer dette ikke ved, at der dermed pålægges en foregribende sanktion.

- 30 Set ud fra dette perspektiv rejses således spørgsmålet om, hvorvidt afsigelsen af afgørelser og kendelser med et sådant indhold, som i det væsentlige forringer udfaldet af en procedure for en ret i en anden medlemsstat, fordi den sidstnævnte savner kompetence til at påkende tvisten, udgør et indgreb i prøvelseskompetencen, som vil stride mod EU's grundlæggende retsprincipper, og følgelig mod de nationale grundlæggende retsprincipper.
- 31 I den foreliggende situation nærer den afdeling, for hvilken tvisten er blevet indbragt, tvivl om følgende retlige aspekter angående fortolkningen af EU-retlige bestemmelser.
- 32 For det første ønskes oplyst, om udtrykket »åbenbart vil stride mod [EU's] grundlæggende principper«, og følgelig mod de nationale grundlæggende retsprincipper, idet denne modstrid udgør en grund til at afslå anerkendelsen eller erklæringen om eksigibilitet i medfør af artikel 34, nr. 1, og artikel 45, stk. 1, i forordning nr. 44/2001, skal fortolkes således, at det, ud over udtrykkelige »anti-suit injunctions«, som nedlægger forbud mod indledning og fortsættelse af procedurer for en ret i en anden medlemsstat, også omfatter afgørelser eller kendelser afsagt af retterne i andre medlemsstater, som besværliggør og lægger hindringer i vejen for, at en ret i en anden medlemsstat yder sagsøgeren domstolsbeskyttelse, eller for fortsættelsen af procedurer, der allerede verserer for denne, og hvorvidt et sådant indgreb i kompetencen for en ret i en anden medlemsstat til at påkende en vis tvist, der allerede verserer for denne, er foreneligt med EU's grundlæggende retsprincipper [det første præjudicielle spørgsmål, del i)].
- 33 Nærmere bestemt rejses spørgsmålet om, hvorvidt EU's grundlæggende retsprincipper som omhandlet i artikel 34, nr. 1, og artikel 45, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 er til hinder for at de, der fremsætter anmodning om anerkendelse og erklæring om eksigibilitet af en afgørelse eller en kendelse afsagt af en ret i en medlemsstat, ydes foreløbig erstatning i forskud for omkostninger og udgifter som følge af, at en sag indledes eller at en procedure fortsættes ved en ret i en anden medlemsstat, såfremt: a) tvisten efter behandlingen af sagen er genstand for et forlig, som er forskriftsmæssigt indgået og godkendt af en ret i den medlemsstat, der afsiger afgørelsen og/eller kendelsen, og b) den ret i den anden medlemsstat,

for hvilken den sagsøgte har anlagt en ny sag, savner kompetence på grund af en aftale om enekompetence [det første præjudicielle spørgsmål, del ii)].

- 34 For det andet ønskes oplyst, om afsigelsen af afgørelser og kendelser i denne retning, som vil stride mod de grundlæggende regler, der vedrører kernen af retten til domstolsbeskyttelse i den medlemsstat, som anmodningen rettes til (Grækenland), i henhold til ovennævnte græske bestemmelser og EMRK's artikel 6, stk. 1, indebærer en hindring for anerkendelsen og erklæringen om eksigibilitet heraf i medfør af artikel 34, nr. 1, i forordning nr. 44/2001, med den følge, at princippet om fri bevægelighed for domme undergraves, og hvorvidt et afslag på anerkendelse som følge af denne hindring er foreneligt med de opfattelser, som gennemfører og fremmer det europæiske perspektiv (det andet præjudicielle spørgsmål).

ARBEJDSDOKUMENT